

Jäckviks skoterförening (JSF) - Historik

Jäckviks by – Från idyll till en ort med stark utveckling mot fjällturism.

Fram till 1980-talets början var antalet fastboende runt i byn ca 30 personer, därtill ett fåtal privatägda stugor utspridda inom byn och dess närområden.

Under 1980-talet tog utvecklingen fart med detaljplaner för stugområden med Fjällsippan och Silverudden som dom första fullt genomförda exploateringarna. Antalet tomter för fritidsändamål har alltsedan dess accelererat för att nu uppgå till drygt 150, företrädesvis privatägda stugor, med fortsatt stor efterfrågan på tomter. Tillkommer cirka 120 uppställningsplatser för husvagnar. Sammantaget 270–300 nytillkomna boenheter med kapacitet att härbärgera 1500–2000 återkommande besökare. Och så många kan vi vara när vid peakar som vintersportlov och påsk.

Dessutom har höstsäsongen från augusti t.o.m. årsskiftet blivit ett frekvent mål för boenheternas ägare, för att inte tala om hela vårvintern fr.o.m. februari t.o.m. Valborg som har utvecklats till att bli en enda sammanhängande peak.

Med den utvecklingen som grund tog ett antal pionjärer tag i frågan och startade Jäckvik Skoterförening!

JSF bildades 1994 av Byaintressenterna och Stugägarföreningarna inom Byn som en allmännyttig ideell förening med det uttalade syftet att under organiserade former utveckla och upprätthålla skoterleder inom Byn och dess närområden.

Vidare att genom samarbete/samråd med övriga skoterföreningar inom Arjeplogs kommun kunna hålla en rimlig ledstandard i ett sammanhängande ledsystem.

I det initiala skedet fastställdes respektive föreningars geografiska ansvarsområden vad avser dom allmänna ledsträckningarna. För Jäckviks del kom det att bli:

- Hällbackaleden (Nasaleden) från Grutturs norra strand till Sädvajaures östra strand.
- Tjärnbergsleden fram till Saptasjöns västra strand.
- Riebnesleden fram till Riebnesjaures södra strand.

Därutöver finns inom det område som JSF har att ansvara för ett antal livligt frekventerade färdstråk som vi också upprätthåller i rimlig omfattning efter medlemmarnas önskemål, varom styrelsen kan besluta utan samråd med övriga föreningar.

Spårhållning för längdskidåkning, som också ingår i JSF:s verksamhet, har under de senaste 10–15 åren blivit alltmer efterfrågat av medlemmarna. Ett antal olika spårsträckningar har utvecklats och prepareras i varierande grad beroende på snötillgången. Även tidpunkten på säsongen kan påverka intresset för dom olika alternativen.

Se spårkarta på hemsidan.

Jäckviksnappet

1994 var året då Jäckviksnappet anordnades för första gången. Bakgrunden här var att Jutis, som hade anordnat en årligen återkommande pimpeltävling, hade beslutat att lägga ner den. Påpassligt övertog Jäckvik tävlingen på initiativ av Centerns länsförbund genom en fritidshusägare i byn som då arbetade för Centern.

Redan från början var samarbete en förutsättning och ganska snart överlämnades hela ansvaret för arrangemanget till JSF ensam, ett naturligt skeende då det behövs många frivilliga för dess genomförande och det hade ju inte Centern i Jäckvik.

Arrangemanget har varje år varit ekonomiskt framgångsrikt för JSF men det är arbetskrävande i alla dess faser - före, under tävlingsdagen och efter - och mest före då det av praktiska skäl blir ett fåtal personer som under en längre tid kan engageras i förarbetet. Under själva tävlingsdagen brukar det vara lätt att engagera frivilliga samtidigt som det inarbetade arrangemanget har blivit en efterlängtdad institution för hela dalgången och stora delar av Arjeplogs kommun.

Det är bara att hoppas på att många fler med intressen i Jäckvik är beredda att ställa upp när Styrelsen kallar, så att arrangemanget skall kunna fortleva. Det är viktigt för JSF:s och Byns vidare utveckling och genom det positiva ekonomiska utfallet kan det ge möjligheter att genomföra de förbättringar som medlemmarna efterfrågar.

Eftersom det är svårt att förutse medlemmarnas aktiva medverkan i arrangemanget, och därigenom dess fortlevnad på sikt har årsmötet fastställt i Ägardirektiven att nettot från Nappet aldrig får ingå som en intäkt i driftsbudgeten, utan reserveras för ändamål som gagnar JSF:s utveckling och därmed medlemmarnas intressen.

Om styrelsen

JSF:s strävan har alltsedan bildandet varit att sprida styrelseposterna mellan så många intressenter som möjligt - detta med förhoppning om att engagemanget på så sätt skulle komma att fördelas över hela byn samt att informationen om verksamheten också skulle underlättas.

Ordföranden i kronologisk ordning har varit:

1994–1997	Thomas Westerlund	Byn
1997–2000	Bo Lestander	Byn
2000–2001	Curt Andersson	Silverudden
2001–2007	Björn Pettersson	Fjällsippan
2007–2009	Thomas Westerlund	Byn
2009–2019	Olof Juntti	Pinkelviken
2019–	André Jonsson	Tullbacken

Ekonomiska förutsättningar för verksamheten

Fram t.o.m. 2009 finansierades verksamheten med medlemsavgifter, intäkter från Jäckviksnappet och det därmed sammanhängande skoterlotteriet, samt ett mindre årligt bidrag från Arjeplogs kommun. Förutom massivt ideellt arbete av medlemmarna kunde kostnaderna hållas nere med stöd från det allmänna i form av en lönebidragsanställning under skotersäsongen.

Här ändrades förutsättningarna radikalt i och med att möjligheterna till lönebidragsanställningar drogs in samtidigt som kommunen aviserade att det kommunala bidraget också skulle utebli, vilket också skedde något år senare.

Med insikten om dom ändrade förutsättningarna startade en ideologisk diskussion inom JSF om våra alternativa möjligheter som till slut utmynnade i ett ställningstagande med innebörd att skoterägande, och därtill sammanhängande kostnader, utgör konsumtion och att den i vanlig ordning måste betalas av den enskilda konsumenten.

I det läget föreslog styrelsen att ledavgifter skulle införas för att täcka kostnaderna för upprätthållande av skoterleder och skidspår, inklusive utrustning, underhåll och utveckling av nya leder och skidspår samt övriga investeringar som bedömdes nödvändiga i det längre perspektivet.

Beslut om införande av ledavgifter fattades av årsmötet 2011-11-05.

Tvingande ledavgifter förutsätter markägarnas medgivande.

Arbetet med dessa initierades och efter en mycket välvillig inställning från samtliga byns markägare kunde arbetet med markägaravtalen slutföras under 2014.

Investeringar

Under åren 2010–2019 har JSF gjort investeringar i storleksordningen 4 miljoner kronor. Dessa har finansierats med stöd från Vattenregleringsmedel och EU:s Landsbygdsprogram, tillsammans 1 450 000 kr, ett 10-årigt banklån om 600 000kr, egna insatser samt ett betydande stöd från sponsorer. Av stor betydelse för JSF:s möjligheter till egna insatser kan nettot från Jäckviksnappet och reklampelaren framhållas.

JSF:s ekonomi är i nuläget god med fortsatt goda möjligheter till nödvändiga återinvesteringar.

Idéer om framtiden

JSF:s styrelse är övertygad om att skoterverksamheter sköts bäst och kostnadseffektivast av och i lokala föreningar utan inblandning från det allmänna. Övertygelsen är baserad på egna erfarenheter och insikten om att förutsättningarna är så olika för till exempel en by i skogslandet, jämfört med orter inriktade mot fjällturism (läs Jäckvik).

Vi hoppas att våra medlemmar har samma uppfattning och hjälper oss att vårda vår förening som i nuläget får anses vara välkonsoliderad.

Jäckvik i september 2021

Styrelsen